

Motion till riksdagen 2024/25:1810

av Patrik Lundqvist m.fl. (S)

Höjd åldersgräns och förstärkt kontroll av spel om pengar bland unga

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om en utredning för att höja åldersgränser för spel om pengar samt att införa striktare ålderskontrollmekanismer vid registrering på spelplattformar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om en utredning för att stärka lagstiftningen kring marknadsföring av speltjänster, speciellt mot unga, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige är den lagliga åldersgränsen för att delta i spel om pengar 18 år. Detta omfattar alla former av spel, inklusive lotterier, kasinospel och betting. För att besöka ett fysiskt kasino i Sverige måste man dock vara minst 20 år gammal. Spellagen (2018:1138), som trädde i kraft den 1 januari 2019 och ersatte den tidigare Lotterilagen och Kasinolagen, syftar till att reglera spelmarknaden och säkerställa att spel sker på ett säkert och kontrollerat sätt. Lagen inkluderar åtgärder för ansvarsfullt spelande, skydd av spelare och bekämpning av spelberoende.

Ungdomar som engagerar sig i spel om pengar eller utvecklar spelproblem löper en ökad risk för att behålla dessa problem i vuxen ålder. Det är därför av yttersta vikt att förebygga att barn och unga börjar spela om pengar. Denna skyldighet förstärks ytterligare av Barnkonventionen, som betonar barns rätt till god hälsa och utveckling. Enligt CAN nationella skolundersökning från 2023 har andelen gymnasieelever som spelar om pengar ökat sedan 2019, vilket är en oroande utveckling. Riskabelt spelande i ung ålder är kopplat till flera negativa utfall, inklusive svårigheter med sociala relationer, försämrade skolresultat, avvikande beteende och kriminalitet, depressioner och självmord, samt en ökad risk för problematiskt spelande i vuxen ålder.

Lagstiftningen om spel om pengar behöver stärkas, särskilt gällande åldersgränser, marknadsföring och branschens efterlevnad av dessa regler. Efter omregleringen av spelmarknaden har statens möjligheter att kontrollera spel riktat till svenska konsumenter ökat. Det är dock anmärkningsvärt att den nuvarande regeringen valt att inte gå vidare med förslaget att införa krav på måttfullhet vid marknadsföring av spel. Detta öppnar upp för aggressiv marknadsföring utan en helhetsbedömning, vilket kan ha negativa konsekvenser.

Det finns skäl att i spellagen förtydliga att helhetsbedömningen av marknadsföring ska ta särskild hänsyn till hur riskfyllt det marknadsförda spelet är. Vidare är det viktigt att ta oron för marknadsföringens påverkan på barn och ungdomar på allvar. Marknadsföring av spel kan påverka personer med spelproblem negativt och leda till allvarliga konsekvenser för både individen och dess närstående. Vid bedömning av måttfull marknadsföring bör det särskilt beaktas hur stor risk spelet innebär för utvecklande av spelproblem och i vilken utsträckning marknadsföringen riskerar att nå personer under 18 år. Att samhället har tillräckliga kontrollfunktioner för detta är av stor betydelse för efterlevnaden av lagstiftningen.

Patrik Lundqvist (S)

Sanna Backeskog (S)

Linnéa Wickman (S)